

אזל, יתיב קמיה. הלך רבי אלעזר בן פדת וישב לפני רבי יוחנן.

כל מילתא דהוה אמר רבי יוחנן, על כל דבר חידוש שאמר רבי יוחנן, אמר ליה, תניא דמסייעא לך! היה רבי אלעזר בן פדת מביא לו ראייה על כך מבריייתא.

אמר רבי יוחנן לרבי אלעזר בן פדת: את — כבר לקישא? וכי אתה יכול למלאות את מקומו של ריש לקיש?!

בר לקישא, ריש לקיש, כי הוה אמינא מילתא, על כל חידוש שאמרתי, הוה מקשי לי היה מקשה עלי עשרין וארבע קושיותא קושיות, ומפריקנא ליה, והייתי מתרץ לו עשרין וארבעה פרוקי, תירוצים, (25) וממילא רווחא שמעתא, ומתוך כך היו הדברים מתבררים.

ואת אמרת "תניא דמסייע לך". ואילו אתה מביא לי ראיות מבריייתות.

אטו לא ידענא דשפיר קאמינא, וכי אינני יודע כי מה שאמרתי, הוא נכון?

הוה קא אזיל וקרע מאניה, קרע רבי יוחנן את בגדיו, (26) וקא בכי, ואמר, והיה בוכה ואומר: היכא את בר לקיש, היכא את בר

לקישא? היכו אתה ריש לקיש, היכן אתה ריש לקיש?!

והוה קא צווח כך היה צווח עד דשף דעתיה [מיניה], עד שנטרפה דעתו. (27)

בעי רבנן רחמי עליה, התפללו החכמים עליו שימות, ונח נפשיה ונפטר רבי יוחנן.

ועתה הגמרא חוזרת לסיפור של רבי אלעזר ב-T9 ברבי שמעון, שאמר על עצמו "שישו בני מעי, שישו. ומה ספיקות שלכם כך, ודאית שלכם על אחת כמה וכמה".

ואפילו הכי, לא סמך רבי אלעזר ברבי שמעון אדעתיה. הוא לא סמך על עצמו, אלא היה דואג שמא בטעות הסגיר למלכות אדם שהוא צדיק, והיה מבקש רחמים ומחילה על כך.

קביל עליה יסורי. הוא קיבל על עצמו יסורים כדי לכפר על עונו.

באורתא הוה מייכי ליה שיתין נמטי, בערב היו מציעים תחתיו במטתו ששים סדינים נקיים. לצפרא נגדי מתותיה שיתין משיכלי דמא וכיבא. בבקר היו מוציאים מתחתיו ששים עריבות מלאות דם שנעשה לבן, מהשחין שבא עליו. (28)

25. ענין העשרים וארבעה קושיות ועשרים וארבעה תירוצים הוא שביחד הם מ"ח, ועם עצם הענין הנידון הוא מ"ט. וכמו שאמרו מ"ט פנים לתורה. וכמו שנאמר "וכמ"ט — מונים תחפשנה", מהרש"א.

26. משום שעתה נוכח שמתוך קושיותיו של ריש לקיש נתבררו הענינים והרי זה כאילו למד ממנו וחייב לקרוע עליו. מהרש"א.

27. בבבא קמא [קזו ב] מובא מעשה דומה לזה שרבי יוחנן הקפיד על רב כהנא ונפטר מזה והחיהו רבי יוחנן. ומה שלא עשה כן לריש לקיש צריך לומר ששם היה זה מיד אחר שמת רב כהנא וכאן עבר זמן עד שרבי יוחנן התחרט ואז לא היה כח בידו להחיותו. או שמרוב צער של רבי יוחנן על ריש לקיש לא היה יכול לכויין ולהתאמץ בתפילה כדי להחיותו. מעיני החכמה.

28. כן דרך התלמוד לנקוט בכל מקום מספר